Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

(Verkeers)boetes en oplopende betalingsproblemen

Het CJIB roept de politiek op om door te pakken en niet langer af te wachten.
Zoek gezamenlijk financiering voor het verlagen van de verhogingen en de boetehoogte.

Wat vraagt het CJIB concreet?

1. Zet een wetswijziging in gang om de verhogingspercentages in artikelen 23, derde lid en 25, eerste lid van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) aan te passen en anticipeer hierop in de uitvoering (gelet op de begunstigende werking). Voor de aanpassing kan (bijvoorbeeld) aangesloten worden bij de strafrechtelijke verhogingensystematiek waarbij de eerste verhoging € 20,- is en de tweede verhoging 20% van het openstaande bedrag.
2. Creëer een procedurele waarborg om te voorkomen dat beleidsmatige verhogingen bij boetebedragen worden toegepast. Wijziging van de Wahv is hiervoor niet noodzakelijk.
3. Verlaag op korte termijn de huidige ondergrens van € 75,- voor het treffen van een betalingsregeling zodat mensen met een lagere verkeersboete ook in termijnen kunnen betalen en niet eerst hoeven te wachten op de verhoging. Dit kan op korte termijn opgelost worden met een wijziging van de beleidsregels (2021 en 2026) over betalingsregelingen.

Het CJIB onderschrijft de knelpunten in de evaluatie Wahv over de hoogte van de boete en de verhogingen

Het CJIB herkent de uitkomsten van de evaluatie Wahv. De evaluatie laat zien dat het stelsel nog steeds robuust en effectief functioneert voor het doel waarvoor het ooit is ontworpen. De kern van het succes schuilt in de combinatie van standaardisatie, automatisering en een in beginsel adequate vorm van rechtsbescherming. De door de onderzoekers geconstateerde grote knelpunten ten aanzien van de hoogte van de boetes en de opgelegde verhogingen, onderschrijft het CJIB.

Het CJIB vindt dat de hoogte van de boete recht moet doen aan de ernst van de overtreding

De boetehoogte is afgelopen jaren door beleidsmatige verhogingen sterker gestegen dan de inflatie. Het gemiddelde opgelegde bedrag voor een verkeersboete is verhoogd van € 75,57 in 2019 naar € 112,82 in 2025. Het verhogen van verkeersboetes werkt exponentieel door in de verhogingen die bovenop de verkeersboetes komen als je niet betaalt of niet tijdig een betalingsregeling afspreekt.

Het CJIB vindt dat de verhogingen bij verkeersboetes verlaagd moeten worden

Bij niet betaling van een verkeersboete wordt deze op grond van de wet met 50% verhoogd. Wordt wederom niet betaald, dan volgt een verhoging van 100%. Een boete van € 100 wordt daarmee verdrievoudigd naar € 300. Het CJIB heeft in de Stand van de Uitvoering CJIB in 2023 en 2024 genoemd dat de verhogingen bij verkeersboetes uit de pas lopen als deze worden vergeleken met verhogingen voor straf- en bestuursrechtelijke sancties. In de Stand van de Uitvoering CJIB 2022 is al gevraagd om het kwijtschelden van verhogingen. Verlaging van de percentages is één van de aanbevelingen in de evaluatie Wahv. Het op 16 maart jl. aan de Tweede Kamer aangeboden rapport 'Validiteit Ophogingen' benoemt dat verhogingen bij verkeersboetes niet proportioneel zijn. Op dit moment buigt ook de Hoge Raad zich over de ophogingspercentages van 50% en 100%.

Het CJIB constateert dat de combinatie van hoge verkeersboetes en verhogingen kan leiden tot oplopende betalingsproblemen bij mensen

Het CJIB probeert zoveel mogelijk te doen om negatieve effecten van verhogingen te voorkomen. Het grootste knelpunt, naast de hoogte van de boete zelf, blijven de percentages van 50% en 100%. Uit de cijfers en ervaringen van het CJIB blijkt:

- De meeste mensen willen hun verkeersboete betalen (en doen dat ook).
- Hoe hoger de verkeersboete is, hoe minder snel deze betaald wordt.
- Voor mensen die contact opnemen met het CJIB, is er veel mogelijk om de verkeersboete te betalen. Voor mensen die niet reageren op brieven van het CJIB, bijvoorbeeld door verminderd doenvermogen, kan de openstaande schuld snel oplopen.
- Hoe meer verkeersboetes iemand heeft, hoe minder vaak deze meteen worden betaald. Ook dan krijgt iemand weer verhogingen bovenop de boete.
- De kans is groot dat iemand die de verkeersboete in eerste instantie niet betaalt, de aanmaningen vervolgens ook niet voldoet.
- Uit casuïstiek blijkt dat personen die financieel kwetsbaar zijn, door de wettelijke verhogingen een hoger risico lopen op verdere (schulden)problematiek.

Het CJIB ziet dit bevestigd in de cijfers van het CBS. Zo spelen verkeersboetes bij 3 op de 10 mensen die in armoede leven en waarbij sprake is van schuldenproblematiek een rol. 18,5% (134.000) van de huishoudens met geregistreerde problematische schulden heeft ook betalingsachterstanden voor verkeersboetes.

Oproep: doorbraak verhogingen

Zowel in de maatschappij, de wetenschap, als ook in de Tweede Kamer lijkt er consensus te zijn dat de verhogingen in de Wahv verlaagd moeten worden. Dit heeft nog niet geleid tot aanpassing. Het CJIB is bezorgd dat hierdoor het maatschappelijk draagvlak voor de Wahv onder druk komt te staan. Er zijn en worden simpelweg geen financiële middelen beschikbaar gesteld voor de verminderde inkomsten voor de staatskas bij aanpassing van de verhogingen. Dit geldt ook voor het verlagen van de boetes zelf.

Mede door de grote aantallen verkeersboetes en aanmaningen is verkeershandhaving een belangrijke uiting van een zichtbaar handhavende overheid. Ervaren rechtvaardigheid is daarom van extra groot belang.

Over het **Centraal Justitieel Incassobureau**

Het CJIB is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van JenV. De kerntaken van het CJIB zijn:

1. **het persoonsgericht innen van vorderingen (verkeersboetes en andere geldelijke vorderingen)**
2. **de regie op de executie van strafrechtelijke beslissingen**

Het CJIB verwerkt op jaarbasis ca. 8,5 miljoen justitiële geldelijke sancties, waaronder ca. 8 miljoen verkeersboetes. Daarnaast int het CJIB ongeveer 4 miljoen vorderingen voor 23 andere overheidspartijen. Ongeveer 85% van de mensen betaalt de verkeersboete voordat een verhoging wordt opgelegd.

Voor mensen die wel willen betalen, maar dat niet in één keer kunnen, biedt het CJIB onder andere de mogelijkheid tot het treffen van een betalingsregeling. In 2025 zijn meer dan 400.000 betalingsregelingen toegekend voor alle geldelijke vorderingen.

Wat doet het CJIB al om oplopende betalingsproblemen te voorkomen?

De mens staat centraal in de uitvoering van het CJIB. De dienstverlening is zoveel mogelijk vormgegeven dat deze past bij de situatie van mensen. Voor mensen die willen betalen, zet het CJIB in op betaalgemak door bijvoorbeeld het snel betalen met een QR-code. Voor mensen die niet (in één keer) kunnen betalen, is er de mogelijkheid om een betalingsregeling af te spreken.

Waar nodig kan maatwerk worden geboden. Het CJIB houdt rekening met wat iemand ook echt kan betalen (de beslagvrije voet en afloscapaciteit). Het CJIB wil daarmee bijdragen aan het voorkomen van schulden of het oplopen daarvan. Sinds 1 juni 2025 kan het CJIB in specifieke situaties verhogingen bij verkeersboetes kwijtschelden. Ook het versturen van een betalingsherinnering per 1 juli 2026 als pilot wordt mogelijk en kan verhogingen bij verkeersboetes voorkomen.

Dienstverlening in 2025

Contact

927.916 Telefoongesprekken

83.837 Chatgesprekken

Betalen

9.765.838 Bezoekers Digitaal Loket

404.931 Betalingsregelingen

Klachten

427 Afgehandelde klachten

Website

18.897.521 Bezoeken CJIB.nl